

Pravljica o palčku

(Tolminska)

Živel je gospodar, ki je imel veliko posestvo. Mnogo répov je bilo v hlevu in veliko rilcev v svinjaku. Pa tudi kokoši so kokodakale po vogalih in petelini so kikirikali celo po strehah.

Imel pa je ta gospodar sinčka, ki ni bil večji kot palec očetove roke. Zato pa mu je pravil Palčnik. Bil je živ in vesel in kamor je mogel, je šel z očetom. Zlezel mu je na čevelj in ga z milim glasom prosil, naj ga vzame s sabo, kamor koli bo šel.

Oče ga je bil vesel. Tudi nekega dne, ko so šli orat na polje, je mali Palčnik zaprosil očeta, naj ga vzame s sabo. Oče se je nekaj časa branil, češ da se mu izgubi, a ko je videl, da gre Palčniku že na jok, se ga je vendar usmilil. Sklonil se je k njemu, ga dvignil in ga vtaknil kravi v uho. Palčnik je bil ponosen in obenem vesel. Moško je sedel v kravjem ušesu in na vse grlo kričal: »Li! liije!« Tako vse do konca, dokler niso vsega zorali in se vrnili domov.

Ko je gospodar spravil kravi v hlev, je pozabil na Palčnika. Tako je ubogi sinček ostal v kravjem ušesu! Krave so jedle seno in kot po navadi začele stresati z glavami, da bi jim bilke ne ostajale po rogovih in za ušesi. Palčnik je bil v nevarnosti. Z obema ročicama se je trdno oprijemal dlak, ki so rasle v kravjem ušesu, pa vse ni nič pomagalo. Revež je zletel v jasli. Krava je slastno jedla in na nesrečo s senom pogoltnila še Palčnika. Dobro je bilo, da ga ni prežvečila, tako da je srečno dospel v kravji trebuh. Začel je tipati okrog sebe, da bi se zavedel, kam je zašel. Bilo je precej vlažno in temno kot v rogu. Naposled je vendar spoznal, da je v kravjem trebuhu. Ubožček je začel jokati in kričati. Klical je vse domače na pomoč, a zaman! Od nikoder ni bilo glasu.

Po dolgem času je pa vendar prišla dekla v hlev, da pomolze kravo. Palčnik pa je začel kričati: »Cize, muze, cize, muze, naša dekla kravco muze; cize, muze, cize, muze, naša dekla kravco muze...«

Dekla je nekaj časa poslušala, odkod prihaja glas, se prestrašila in zbežala. V preveliki zmedenosti je še mleko polila! Stekla je v kuhinjo in vse povedala gospodinji.

Nato je šla molst gospodinja. A komaj je stopila pod vime, že začuje zvoneč glasek: »Cize, muze, cize, muze, naša gospodinja kravco muze.« Tudi gospodinja se je prestrašila in zbežala. Povedala je hlapcu, a njemu se je isto pripetilo.

Končno je šel tudi gospodar v hlev. Ko je začul znani glasek, se je koj zavedel, kaj se je pripetilo. Spomnil se je, da je pozabil sinčka v kravjem ušesu in da ga je bržkone krava požrla.

Prva misel je bila rešitev. Toda kako? Stopil je h kravi, ji odprl gobec in začel klicati Palčnika, naj pride na svetlo. A to klicanje je trajalo malo časa. Krava se je prestrašila in hotela zbežati. Ni bilo druge pomoči kot kravo zaklati.

To so tudi storili in tako rešili preplašenega Palčnika iz zamreženega kravjega trebuha.